

GÖZLEM VE GÖRÜŞLER

DÜZENİN KURUMLARI EMEK GÜÇLERİNİ SİNDİRMEK İÇİN VARDIR

Ihsan ÇARALAN*

Türkiye'yi yöneten güç odakları kendilerine karşı muhalefet edilmesinden hiç hoşlanmamışlardır. En demokratik göründükleri dönemlerde bile; muhalefetin "naylon bir muhalefet" olmasını istemişlerdir. Hele bu muhalefet, az çok sisteme yönelen bir niyetle hareket ediyor, sistemi zorlayacak talepler öne sürüyorsa, onu ezmek için "dış düşmanlarla" bile işbirliğinden çekinmemişlerdir.

Günümüzün egemen sınıf sözcülerine göre de, muhalefet olmalıdır; "muhalefetsiz bir iktidar şık olmaz" ama bu muhalefet, gerektiğinde onlara "antrenman" fırsatı verecek kadar "muhalif" ama gerektiğinde de, hele "milli meseleler" de her tür siyasi çıkarı, grup, çevre çıkarını, "kaprısı", "oyunu" bir yana bırakıp iktidarın arkasında yek vücud saf tutar olmalıdır. Kısacası, muhalefet dediğin "majestelerin muhalefeti" olmalıdır.

Aslına bakılırsa; Türkiye'yi yöneten güç odaklarının siyasi kültürleri bakımından toplumsal muhalefet, yani emek örgütlerinin siyasal iktidara karşı bir mücadelesi diye bir şey olamaz. Muhalefet ve iktidar partileri arasında ve parlamentoda yapılan, en fazla seçimler sırasında meydan mitingleriyle de desteklenen bir söz düellosudur. Bu yüzden de iktidar partisi vardır bir de ona karşı olan muhalefet partileri vardır. Bunun ötesinde bir iktidar muhalefet tartışması; sendikaların, meslek örgütlenmelerinin, derneklerin herhangi bir biçimde bir araya gelerek siyasi bir konuda tutum almaları ya da kendi talepleri uğruna hükümete karşı mücadeleye girişmeleri kabul edilemezdir. Zaten bu tür şeyler de yasalarla yasaklanmıştır. Yani; bugün işçilerin, emek örgütlerinin mevcut iktidarı, "Mademki sen Meclis'teki gücüne güvenerek SSK yasasını değiştirerek bizim mülkümüz olan

hastanelere el koymak istiyorsun o zaman biz de, sana verdiğimiz desteği geri çekiyoruz ve grev ve öteki imkanlarımızı kullanarak hükümetini istifaya zorlayacak bir mücadele başlatıyoruz" demesi; bu gün yasalar tarafından çeşitli ceza maddeleri ile yasaklanmıştır. Peki işçiler böyle derse, diyebilirse; bütün o siyasi grev, genel grev, izinli izinsiz toplu gösteri yasaları bunu engeller mi; on binlerce kişiyi cezalandırabilirler mi, bu yasalar gerçek bir toplumsal muhalefeti amaçlarına varmaktan alıkoyabilir mi denirse; elbette ki bu sorunun yanıtı tarihte, bizim emek mücadelemiz tarihinde de bir çok kez verilmiştir.

GERÇEK MUHALEFET 'TOPLUMSAL MUHALEFET'TİR

Ancak, toplumsal muhalefetin nasıl baskılandığına gelmeden önce, "muhalefet nedir"; bugün "toplumsal muhalefet" dediğimiz güçlerin gerçek bir muhalefet olması için nasıl bir pozisyon edinmeleri gerektiği üstünde kısaca da olsa durmak gerekir.

"Muhalefet" sözcüğü, gündelik yaşamda en çok yıpranmış kavramlardan birisidir. Çünkü, herkes kendisiyle çelişen herkese "muhalif", "muhalefet" demektedir. Örneğin, AKP hükümetinin iktidarında onun iktidarına katılmamış olan tüm siyasal odaklar "muhalefet" sayılmaktadır. Esasen AKP ile aynı çizgide olan ama şu ya da çelişkileri nedeniyle ondan ayrılan da, kapitalizmi yıkarak sosyalizm kurmak isteyen parti de aynı "muhalefet" kavramıyla tarif edilmektedir. Bu kavram, kuşkusuz ki, mevcut siyasal yapı düşünüldüğünde tırnak içinde olmak kaydıyla kullanılmasında bir sakınca da yoktur. Gündelik dilde de böyle kullanıyoruz.

Ama muhalefet kavramını daha genel bir süreç olarak ele alırsak; mevcut sisteme karşı başka bir sistem savunan,

*Evrensel Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni

bu amaçla birleşmiş güçlerden söz etmemiz gerekir. Dolayısıyla burada muhalefet; mevcut iktidarın, egemen sınıfların iktidarının ve "muhalefetinin" savunduğu ekonomik, siyasi siteme karşı başka bir ekonomik-siyasi sistemi savunan güçlerin oluşturduğu bloğa "muhalefet" diyebiliriz.

Mantıksal bakımdan bu ayırımın karşılığı; sermayenin her türden örgütleri, hükümetleri ve partilerine karşı emeğin partilerinin, sendikaların ve her türden örgütlerinin oluşturduğu bir muhalefet cephesidir. Dolayısıyla bu sermayenin programına karşı emeğin iktidara yürüyüş programı etrafında birleşmiş emek güçlerinden söz ederiz. Demek ki; gerçek bir toplumsal muhalefetten söz etmek için; emek güçlerinin en azından önemsenecek bir bölümün işçi sınıfı ve emekçileri iktidara götürecek bir siyasi program etrafında birleşmelerinden söz ederiz. Örneğin; asgari olarak, Türkiye'nin bağımsız, emeğin haklarına saygılı, demokratik bir ülke olmasını savunan tarif eden bir program etrafında birleşen bir emek cephesi, sermaye iktidarına karşı emekçilerin iktidarını temsilci olarak çıkabilir.

Kısacası muhalefet iktidara karşı bir seçenek, bir başka iktidar programına sahip olan bir güç odağıdır.

Bugün, bu yazı içinde de "sosyal muhalefet" diye ifade etmeye çalışacağımız bu kavram; emek güçlerini; emekten yana partileri, Kürt demokratik güçleri, devrimci, ilerici demokrat ve devrimci çevreleri onların örgütleri olan işçi ve kamu emekçilerinin sendikalarını, TTB, TMMOB, gibi odaları, emekli örgütlerini, kooperatifler, birlikler, köylü sendikaları gibi çiftçi örgütlerini; bugün kar ve rantla geçinen sınıfların çıkarları karşısında emeği ile geçinen sınıf ve tabakaların içinde örgütlendiği örgütlerin birliğini ifade etmektedir. Burada elbette birleşmiş, az çok iktidar amacı güden bir siyasi bir programa sahip bir "toplumsal muhalefet"ten değil, nesnel bakımından böyle olması gereken ama bugün şurada şu, burada bu talebi için birleşen, birleşmeye çalışan bir "toplumsal muhalefet"ten söz ediyoruz.

Bu konuda ileriye doğru atılan en önemli girişim Emek Platformu'dur. Ancak onun da bilinen zaafı vardır ve bu yüzden de gerçek bir sosyal muhalefet merkezi sayılamayacağı ortadadır.

Ancak şu da bir gerçektir ki, Türkiye'de gerçek muhalefet de bu emek güçlerinin ve onların örgütlerinin örgütlenme ve bilinç düzeylerinin yükselmesi ve siyasallaşması, bugün uğruna mücadele ettikleri taleplerin ortaklığına ve düşmanların aynı egemen güçler olduğunu fark edip bunu kendi mücadele programlarına yansıtıkları ölçüde gerçekleşecektir. Dolayısıyla bugün çeşitli talepler için zaman zaman bir araya gelen güçleri önemsiz, gerçek muhalefetin oluşmasıyla ilişkisiz güçler olarak görmemek gerekir. Tam tersine ancak mevcut durum, gerçek bir muhalefete giden yolun bir aşaması olarak görüldüğü ölçüde sorun doğru anlaşılmalı, görevlerin doğru çıkarılması için bir yola girilmiş olur.

Bugün bu örgütler; işçilerin, kamu emekçilerinin, hekimlerin, mühendislerin, mimarların, en aktif bölümlerini kapsıyorlar ama iş egemenlerin siyasi tutumlarına, demokrasi taleplerine gelince bu örgütlerin her biri başka bir şey söylemekte, emeğin en kapsayıcı ve en acil taleplerinde bile aralarında ayrışmaktadırlar. Örneğin SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri, bütün emeği ile geçinenleri GSS'ye bağlayan, sağlıklı özelleştiren en temel adım olduğu bilindiği halde, bazı emek örgütleri (Hak-İş, Kamu Sen, Memur Sen açıkça hükümetin safına geçerken, Türk-İş'e bağlı bazı sendikaların da aynı doğrultuda tutum aldığı bilinmektedir...) EP'in ileriye doğru atmayı amaçladığı küçük adımları bile arkadan hançerlemiş, açıkça ya da üstü örtülü biçimde hükümetin safında yer almışlardır.

Ancak, bütün bunlara karşın; yine de şurada özelleştirmeye karşı şunlar, burada IMF'ye karşı bunlar, öte yanda, SSK için beriki örgütler birlik araya gelmektedir. Ve mücadele içinde; ayrılıklar için de, birlik olmak için de eğilimler güçlenmektedir. Ve süreç ilerledikçe; mücadeleye katılacak güçlerin nesnel zemini de genişlemektedir. Kısacası süreç ilerledikçe uzlaşmacı kesimler (yönetici kast ve sermaye partilerinin bu örgütler içindeki uzantıları), sermaye ile ilişki içindeki yönetici kesimler daha geri bir noktaya düşerken, emekçiler arasında da daha ileri birlikler için eğilimler gelişme göstermektedir. Bu yüzden de; bütün bu parçalanmışlığa karşın emekçiler ve onların örgütleri, örneğin 5-10 yıl öncesine göre çok daha fazla birlik ve bütünlük olma ihtiyacı içindedir.

Peki, nesnel bakımdan "toplumsal muhalefet güçleri" diyebileceğimiz bu güçler, emek örgütleri hangi baskılarla karşı karşıyadır sorusuna artık gelebiliriz.

SERMAYE GÜÇLERİ EMEK GÜÇLERİNE ÇOK CEPHEDEN SALDIRIYOR

Sermaye güçleri, emek güçlerini içlerinden bölmek, dışardan da baskı altına alarak sindirmek için ellerindeki çeşitli (her) imkanları kullanmaktadırlar.

Çoğu zaman da; emekçilere yönelik toplantıları önleme, gözaltına alma, grevleri yasaklama gibi polisiye ve adli önlemler en önemli baskılar olarak gösterilir. Ama işin aslına bakılırsa; sermaye güçlerinin emekçi sınıflara yönelttiği en tehlikeli baskı ideolojik baskı olmuştur. Bugün de böyledir.

Çünkü; bu baskı, egemenler tarafından gayet ustaca kullanılmakta, resmi eğitimden medyadaki popüler imkanlara kadar bütün araçlarla burjuvazi emekçilerin burjuva gibi düşünmesi için elindeki olanakları seferber etmektedir. Bu baskının somuta yansıyan en aktüel biçimi ise, emek örgütlerinin siyaset yapmayacağı, siyaset yapmak isteyen de gidip siyasetin aracı olan partilere katılması düşüncesinin emek örgütlerinin yöneticileri ve işçi ve emekçi kesimler içinde yaygın bir kanaat haline getirilmiş olmasıdır. Böylece sermaye güçleri; polis ve jandarma baskısına, yasal sınırlamalara başka türden

karmaşık ve masraflı yollara başvurmadan, sadece bu ideolojik ön yargıyı yaygınlaştırarak, milyonlarca emekçinin üye olduğu örgütleri siyaset arenasının dışına iterek, bu alanı kendisi için "av alanı" haline getirmektedir. Oysa burjuvazinin kendisi, elindeki parlamento, hükümetler, emniyet kuvvetleri, adliye ve benzeri siyasi ve devlet kurumları ile siyasetin daniskasını yaparken emeğin en güçlü kesimlerini siyasetin dışına iterek, siyaset alanını da "ülke sorunlarını çözme konusunda tutum alma" dan çıkarıp iyice daraltarak, emekçilerin kendilerine oy verdiği, sermaye güçlerinin iktidarlarına meşruiyet kazandırdığı, partiler arasındaki bir laf yarışına indirgemektedir. Bu ideolojik baskı, eğer emekçiler üstündeki etkisi kırılamazsa, en demokratik cumhuriyetlerde bile siyaset işçilerin ve tüm değer emekçi yığınların sermaye partileri arasında bölünerek birbirine karşı mücadele ettiği bir oyuna dönüşmektedir.

Bu yaklaşım; emek örgütlerini sadece ülkenin ekonomik politikalarından iç politikaya, askerlikten savunmaya, dış politikaya kadar her alanda devre dışına itmekte, emekçilerin sadece kendi ücretleri ve daha iyi yaşamak için daha çok çalışmaları gerektiğini öğütlemektedir. Ama bu yaklaşım, sadece siyasetin iç ve dış politika gibi doğrudan siyaset konularında değil; eğitim, sağlık, ulaşım, sosyal güvenlik gibi en temel kamu hizmetlerini, emeğin ve çalışma koşullarını belirleyen yasaların nasıl olacağı konusunda da emekçi yığınları taraf olmaktan çıkarmaktadır. Böylece, ilk bakışta, emekçilere, "daha iyi çalışma koşulları, daha iyi yaşama için mücadele edin; sendikalar bu görevle sınırlıdır" diyen burjuvazinin bu öğütünün aslında aldatma olduğu, siyasetin dışına düşen bir gücün, ekonomik alanda da çıkarılarını koruyamayacağı çıkmaz yolunu gösterdiği anlaşılmaktadır.

Kısacası emek örgütlenmelerini siyaset dışında tutma fikri; emekçilerin siyaset alanının dışına itilmesi, ülkeyi yönetme sanatı demek olan siyaset alanını burjuva partilerine terk etmek demektir.

Türkiye'de Türk-İş'in başını çektiği reformcu, uzlaşmacı sendikacılık fikri ve öteki kitle örgütlerin yansıyan bu ana uzlaşmacı tutum, bu örgütlerin siyaset dışında kalması biçiminde olmuştur. Bu durum tek başına bile emekçileri kendi aralarında bölerek ve birbirlerine karşı mücadeleye iterken; sermaye güçleri bununla da yetinmemiş; işçileri emekçileri ve onların örgütlerini yasalarla zaptı rap altına almıştır. Örneğin sendikaların kuruluşundan, sendikalara üye olmaya, bu sendikaların faaliyetlerinin sınırlanmasını (siyasi partilerle ilişki kurmaları, onlarla herhangi bir organik ilişki içine girmeleri yasaklanırken) sendika yöneticilerinin düzen partileri içinde siyaset yapması kolaylaştırılıp, onlar için bu partiler sınıf atlamanın dayanağı olma işlevini yerine getirmiştir. Böylece işçilerin sendikacısı, lideri olanlar, bir yandan yüksek ücretler alıp, sosyal yaşam itibarıyla de işçilerden ayrılırken, milletvekilliği bakanlık gibi makamlar da sendikacılara açılarak, "işçilerin temsilcisi olarak burjuvaziye hizmetin ödülü" yükseltmiştir. Böylece sermaye güçleri bir taşla

bir kaç kuş birden vurmıştır. Çünkü böylece bir yandan işçiler parlamentoda temsil ediliyor görünürken öte yandan işçi temsilcileri ağızdan sermayenin çıkarılarının savunulması işçiler arasında sermayeden yana fikirlerin yayılmasının da dayanağı olmuştur.

Elbette ki sendikaların siyaset yapmasından da öte, başka ülkelerdeki sendikalarla işbirliği yapmaları, sadece temas etmeleri bile, hükümetin iznine bağlanmıştır. Ancak en son "uyum yasalarıyla" bu durum nispeten değişmiş, sendikalar lehine bir iyileşme yapılmıştır ama bugün bile bildirim yapmak, olup bitenden hükümeti ve yetkilileri bilgilendirmek zorunluluğu devam etmektedir.

Ama emek mücadelesinin en önemli sorunlarından birisi de, sendika ve emek örgütlerinin mevcut örgütlenebilir emekçi yığınlar karşısındaki cılızlığıdır. Örneğin sendikalaşabilir 10 milyonu aşkın işçinin sadece yüzde 7-8'i, kamu emekçilerinin ise yüzde 25-30'u sendikalaşabilmiştir. Diğer meslek örgütlerinde ve çeşitli türden emekçilerin derneklerinde ise bu oranlar çok daha aşağılardadır. Çünkü, sendikalar başta olmak üzere emek örgütlerine üye olmak başlı başına bir sorundur.

Çünkü bugün Türkiye'de en zor işlerden birisi bir sendikaya üye olmaktır. Ama bundan da zoru bir sendikadan ayrılarak başka bir sendikaya geçmektir. Başka bir engel çıkarılmasa bile; bu işlem, noter aracılığı ile ve küçümsenemeyecek bir ücret ödeyerek yapılabilecek bir iştir.

Bir işyerindeki işçilerin çoğunluğu bir sendikaya üye olduğunu kanıtlayarak o işyerinde yasal bakımdan TİS hakkını kazanmaları ve bir TİS yapmayı sağlamaları ise, hepsinden zordur ve bazen yıllarca sürmekte; bu süre içinde patron çeşitli yöntemlerle sendikalı işçileri işten çıkararak; yasal bakımdan sendika o işyerinde yetkili hale gelse bile sendikalı işçi kalmadığı için sendikalaşma başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Bugün pek çok işyerinde bu durum söz konusudur.

TİS hakkı elde etmek de yetmemekte, TİS prosedürünü takip ederek bir TİS başarmak ise kendi başına bir mücadeleyi gerektirmektedir. Çünkü, işçilerin TİS süreci içinde grev haklarını kullanarak patronu dize getirmesi yasaklanmıştır. Grev hakkı uzun bir prosedürün sonunda doğmaktadır ama onu da son yıllarda sıkça gördüğümüz gibi hükümet yasaklayarak (cam, lastik işkollarındaki grevler hükümet tarafından "milli güvenliği" tehdit ettiği gerekçesiyle yasaklandı), işçilerin patronlar karşısında en önemli silahı olan grev hakkını kullanmasını engellenmektedir.

İşçinin grev hakkının sadece TİS'le sınırlı olması da "toplumsal muhalefet" olmanın en büyük engellerinden birisidir. Az çok demokrasinin olduğu ülkelerde yasak olmayan dayanışma grevi, hak grevi, genel grev, siyasi nedenlerle grev ise Türkiye'de yasalarla yasaklanmıştır. Eğer işçi bir konuda fikrini toplu olarak ifade etmek için grev yapmayacak, kendi gücünü göstermeyecekse, "işçinin grev

hakkı vardır" demenin bir anlamı olabilir mi? Ya da genel grev, siyasi grev, dayanışma grevi yapamayan bir işçi sınıfı, onun örgütleri ülke sorunlarının çözümü için "toplumsal muhalefet odağı" olarak rol oynayabilir mi? Bu aslında, işçiye kendi arasında birleşerek bir güç olmasının yasaklanması demektir.

Kamu emekçileri için durum çok daha vahimdir. Öncesini bir yana bırakırsak, kamu emekçileri son 15 yıllık mücadelelerinin sonucu olarak grevsiz ve toplu sözleşme hakları olmayan bir sendika hakkı kazanabilmiştir.

TTB, TMMOB, Eczacılar Odası, vb meslek örgütlerinin ise, üyelerinin haklarını savunmak için, yasalar bakımından sendikalar kadar bile manevra alanına sahip değildir ve hükümet şimdi bu örgütlerin fiilen yöneldikleri mücadele yolunu da tıkmak için bu örgütleri resmi devlet dairesi statüsüne almayı amaçlayan yasa düzenlemeleri planlamaktadır.

Demek ki hükümet ve sermayenin öteki güç odakları; emek güçlerinin ve onların örgütlerinin bir "sosyal muhalefet" olarak faaliyet göstermesini önlemek için egemenler, ideolojik, siyasi, ekonomik, kültürel her imkanı kullanmaktadır.

'TOPLUMSAL MUHALEFET'İN TEMELİ EMEK ÖRGÜTLERİDİR

Gerek sermaye güçlerinin kendi dünya görüşlerini emek örgütlerine ve emekçi yığınlara mal ederek onları ideolojik olarak körlüğe, sağırlığa ve kötürümlüğe mahkum etmeleri, gerek sendikal bürokrasiyle ve düzen partilerinin emekçiler içindeki uzantıları aracılığı ile sürekli bölmeleri gerekse yasa ve polisye önlemlerle işçi ve emekçi eylemlerini önleme çabaları, sınıflar mücadelesi bakımından ne yenidir ne de Türkiye'ye hastır. Tersine en demokratik ülkelerde de bu baskılar belki ideolojik ve siyasi yanı daha ağırlıkta, polisye ve yasal engeller boyutu daha az olmak üzere Türkiye'deki emek mücadelesine yönelik baskılar uygulanmıştır; bugün de uygulanmaktadır.

Ama; işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesi, taleplerini elde etmek için attıkları adımlar ve nihayet sömürsüz ve baskısız, barış içinde bir sosyalist dünya doğrultusunda verilen mücadele bütün bu baskılara, hatta daha ağır faşizm ve cunta koşullarına rağmen olmuştur. Bu yüzdendir ki, sermaye güçlerinin olanaklarının fazlalığı, ellerindeki araçları etkin bir biçimde kullanma becerileri onların saldırılarının püskürtülmez olduğunu göstermemektedir. Tersine bugün işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıf katmanları siyasi, sosyal ekonomik tüm kazanımlarını mücadele ile elde etmiştir ve eğer emek güçleri kendi aralarında gerektiği düzeyde birleştiklerinde bütün baskılar anlamsız ve etkisiz hale gelmektedir.

Bunu sınıflar mücadelesi tarihinin her aşamasında gördüğümüz gibi bugün de görüyoruz. Daha gerilere gitmeye gerek yok. Geçtiğimiz yılın ikinci yarısında TTB ve SES birleşerek giriştiği grev eylemlerinde gösterdiği başarı ile dönemin bütün ön yargılarına, kimi ilerici

çevrelerden gelen "koşullar grev için uygun değil", "sağlık emekçileri hazır değil" iddialarını boşa çıkardığı gibi, tüm diğer emekçiler arasında da mücadele isteğini yükselten bir rol oynamışlardır.

Neydi bu başarayı sağlayan?

Elbette ki bu başarının sırrı; hekimiyle hemşiresiyle, sağlık görevlisiyle her kademedeki sağlıkçıların ortak talepler etrafında birleşmeleridir. Bu birlik sağlanınca ne bakanlığın tehditleri etkilemiş ne de sureti haktan görünerek mücadeleyi geri çekmeye çalışanların "hazır değiliz" şikayetleri sökmüştür. SES'liyle, TTB'liyle, mücadeleyi arkadan hançerleyen sendikaların üyeleriyle, sendikasıyla en geniş sağlık elemanları, hatta hasta ve hasta yakınıyla birleşerek eylemlerini gerçekleştirmişlerdir. Yine geçtiğimiz yıllarda KESK'in sadece üyelerini değil, "rakip sendika" üyeleri ve sendikasız yüz binlerce kamu emekçisini eyleme çektiği günleri de hepimiz hatırlıyoruz. Sadece son yıllarda yukarıdaki örnekler ve pek çok başka eylemlerden de biliyoruz ki; eğer sendikalar, emek örgütleri emekçileri örgütlemek ve seferber etmek konusunda küçük adımlar attıklarında bile büyük güçleri hareket geçirdiklerine tanık olduk.

Bu yaşananlar bile göstermektedir ki, bütün zaafalarına karşın mevcut emek örgütleri büyük bir gücün üstünde oturmaktadır. Bu oturma sözcük anlamıyla oturmakla değil de, o gücü kapsama anlamında olduğunda gerçek bir "toplumsal muhalefet"i örgütlemenin ilk koşulunun da bu emek örgütlerini kazanmaktan geçtiği apaçıktır.

Elbette ki, burjuvazinin kurumları (hükümet, meclis, polis gücü, mahkemeler) emekçileri baskı altına almak, onların örgütlerini sindirmek, elde ettikleri hakları kullanılamaz hale getirmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu yüzden de, onları bu niyetlerinden vazgeçirmek, burjuvazinin emek hareketi ve "toplumsal muhalefet" üstündeki baskılarına son vermek, burjuva sistemini yıkmadıkça, olanaksızdır. Bu yüzden de "toplumsal muhalefet" ve onun nüveleri olan emek örgütlerinin bugün çıkış noktası; üstlerindeki baskılardan yakınmak değil ama bu baskılara karşı mücadele de dahil sermaye güçlerinin saldırılarının püskürtmek için sahip oldukları olanakları son noktasına kadar geliştirmektir.

Bu açıdan bakıldığında, emek hareketi bugün tarihinin en geri düzeylerinden birisine itilmiş olmasına karşın, aynı zaman da hareketin toparlanıp ileri atılması için de mücadelenin imkanlarının tarihte görülmemiş ölçüde genişlediği bir süreçten geçmektedir. Çünkü; sermaye kendi amaçlarının üstündeki örtüyü atmış, uluslararası ve ulusal çapta örgütlü sermaye odakları açıkça emeğe karşı saldırı üsleri olarak birleşmişlerdir. Buna karşın emekçilerin talepleri de birleşmiş, köylü ile işçinin kamu emekçisi ile öğrencinin talepleri neredeyse aynıleşmiştir. Tek merkezden gelen saldırıya karşı tüm emekçilerin tek bir cephe olarak birleşme ihtiyacı her geçen gün daha çok kendisini dayatmaktadır. İşte gerçek bir toplumsal muhalefet de bu emek cephesinin oluşması mücadelesi içinde kendini ortaya koyacak, bir p0rograma ve birleşik bir cephe organizasyonuna sahip olacaktır.